Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Y Cynllun Ffermio Cynaliadwy – Yn dechrau 1 Ionawr 2026

Mae'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy wedi'i gynllunio i'ch cefnogi i gynhyrchu bwyd o ansawdd uchel yn gynaliadwy, eich helpu i wella cynhyrchiant, ac addasu i effeithiau newid hinsawdd. Rydym wedi cadw'r Haenau Cyffredinol, Opsiynol a Chydweithredol fel y ffordd orau o wneud hyn.

Byddwch yn cael Taliad Cyffredinol blynyddol am gwblhau cyfres o Weithredoedd Cyffredinol:

UA1 Iechyd Pridd: Profi pridd dros gyfnod o bum mlynedd i helpu i lywio eich penderfyniadau cynllunio iechyd pridd er budd eich cnydau a'ch tir pori.

UA2 Rheolaeth Integredig ar Blâu: Cwblhau asesiad blynyddol o Gynhyrchion Diogelu Planhigion a ddefnyddir, a dulliau amgen i leihau'r defnydd o gemegau – a all arbed arian a lleihau gwastraff.*

UA3 Meincnodi: Cwblhau asesiad mesur a monitro blynyddol i'ch helpu i nodi arbedion neu welliannau.

UA4 Datblygiad Proffesiynol Parhaus: Datblygu eich sgiliau a'ch gwybodaeth bresennol trwy ddysgu ar ystod o bynciau, gan gynnwys gwella iechyd a diogelwch ar ffermydd.

UA5 Cynnal cynefinoedd: Cynnal y cynefinoedd lled-naturiol neu'r cynefinoedd sydd newydd eu creu ar eich fferm fel eu bod o fudd i fywyd gwyllt a da byw sy'n pori.

UA6 Creu cynefin dros dro ar dir wedi'i wella: Creu cynefin dros dro ychwanegol i fodloni Gofyniad y Cynllun bod 10% o bob fferm yn gynefin.*

UA7 Cynllun Rheoli Safleoedd Dynodedig: Gwella'r gwaith o reoli Safleoedd Dynodedig (ee. SoDdGA), drwy gytuno ar Gynllun Rheoli gyda CNC, ac yna cael cyllid Opsiynol pellach.*

UA8 Rheoli perthi/gwrychoedd: Rheoli perthi/gwrychoedd mwy trwchus a mwy o faint er mwyn darparu cysgod i'ch da byw, cnydau a bywyd gwyllt.*

UA9 Cynnal coetiroedd: Cynnal coetiroedd sydd eisoes yn bodoli er mwyn cynyddu'r manteision i dda byw a natur ac ar gyfer arallgyfeirio busnesau.*

UA10 Cynllun Cyfle i Blannu Coed a Chreu Perthi/Gwrychoedd: Cwblhau cynllun cyfle ar gyfer coed a pherthi/gwrychoedd ychwanegol i nodi lle gallant fod o fudd i'ch fferm. Rydym yn gofyn i chi blannu o leiaf 0.1 ha o goed erbyn diwedd blwyddyn y cynllun yn 2028 (neu fod â threfniadau ar waith erbyn hynny i blannu erbyn diwedd mis Mawrth 2029), gyda chyllid ar gael yn yr Haen Opsiynol.

UA11 Yr Amgylchedd hanesyddol: Diogelu a chyfoethogi ein nodweddion treftadaeth pwysig er mwyn gwarchod ein cymeriad diwylliannol neilltuol.*

UA12 Iechyd a Lles Anifeiliaid: Gweithio gyda'ch milfeddyg i gefnogi gwelliant parhaus yn iechyd a lles eich da byw.*

*** Os nad yw'r gweithredoedd hyn yn berthnasol i'ch fferm, mewn unrhyw flwyddyn benodol, nid oes rhaid i chi eu cwblhau. Ni fydd hyn yn effeithio ar eich Taliad Cyffredinol.**

Bydd y Taliad Cyffredinol yn cynnwys:

- Y **Taliad Sylfaenol** sy'n adlewyrchu'r costau a ysgwyddir a'r incwm a gollir wrth gynnal y Gweithredoedd Cyffredinol ar draws y Fferm Gyfan (pob tir cymwys), a thaliadau ar gyfer ardaloedd o gynefin a choetiroedd.
- **Taliad Gwerth Cymdeithasol** – un gyfradd dalu fesul hectar (pob tir cymwys) i gydnabod y manteision uniongyrchol ac anuniongyrchol y mae ffermio cynaliadwy yn eu darparu i gymdeithas.
- **Taliad Sefydlogrwydd** untro o £1,000 – ar gael yn 2026 i ffermydd hyd at 100ha.
- Bydd cap ar daliadau SFS uwch eu gwerth.

'Tir cymwys' yw cyfanswm y fferm – gan gynnwys ardaloedd fel coed, prysgwydd, sgri a rhedyn. Nid yw ardaloedd fel pyllau (dros 1 ha), afonydd, arwynebau caled, adeiladau a iardiau yn gymwys.

Gweler ein **'Canllaw Cyflym'** er mwyn cael syniad o'ch Taliad Cyffredinol ar gyfer y Cynllun Ffermio Cynaliadwy. Gall rhai taliadau gael eu capio.

Tir comin

Bydd y Taliad Cyffredinol yn cynnwys taliadau am dir comin os oes gennych hawl gyfreithiol i'w ddefnyddio (bydd yn cael ei ddosrannu mewn ffordd debyg i BPS). Bydd taliadau Cynllun Cynefin Cymru (Tir Comin) yn parhau yn 2026, ac mae taliadau cydweithredol ar gyfer rheoli yn well ar gael, er enghraifft drwy'r Cynllun Adnoddau Naturiol Integredig (INRS).

Gweinyddu'r cynllun

Byddwch yn datgan manylion eich tir ar y SAF yn flynyddol erbyn 15 Mai. Bydd dangosfwrdd RPW Ar-lein ar gael ac yn dangos cynnydd yn erbyn y Gweithredoedd Cyffredinol sy'n berthnasol i'ch fferm. Bydd Taliadau Cyffredinol yn dechrau ym mis Hydref ac yna bydd taliad olaf yn dilyn, o fis Rhagfyr ymlaen.

Rydym yn gweithio gyda rhanddeiliaid i sicrhau bod RPW Ar-lein mor hawdd a syml â phosibl. Mae hyn yn cynnwys datblygu 'cydnabyddiaeth ar sail perfformiad' i osgoi dyblygu lle rydych efallai eisoes yn cyflawni gweithredoedd cyfatebol trwy gontractau masnachol neu gynlluniau sicrwydd fferm.

Gweithredoedd Opsiynol a Chydweithredol

Mae'r opsiynau ar gael i chi ddewis ohonynt yn cynnwys; gwell cynhyrchiant, gwell bioddiogelwch, rheoli cynefinoedd mwy penodol a phlannu coed. Mae taliadau'n cynnwys taliadau cyfalaf untro, neu daliadau aml-flwyddyn sy'n seiliedig ar ardal.

Sut i baratoi

Cwblhewch ymarfer Cadarnhau Data'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy 2025 i wirio manylion eich cynefin a'ch gorchudd coed.

Edrychwch pa gynlluniau paratoi allai fod yn addas i chi gan gynnwys Tyfu er mwyn yr Amgylchedd, Troi'n Organig, neu Grantiau Creu Coetiroedd.

Siaradwch â Cyswllt Ffermio am y cymorth sydd eisoes ar gael a sut i gwblhau cyrsiau hyfforddi eleni i gyfrif tuag at Ddatblygiad Proffesiynol Parhaus UA4 ar gyfer 2026.

Am ragor o wybodaeth am y Cynllun, gan gynnwys Canllaw Cyflym y Cynllun Ffermio Cynaliadwy, ewch i **llyw.cymru/cynllun-ffermio-cynaliadwy-canllaw**

OGL © Hawlfraint y Goron 2025, WG52429